

A TANÁCS 2013/698/KKBP HATÁROZATA

(2013. november 25.)

a tiltott kézi- és könnyűfegyverekre, más tiltott hagyományos fegyverekre és mindezek lőszerreire vonatkozó, az ilyen fegyverek és lőszeres tiltott kereskedelme kockázatának csökkentését célzó globális jelentési rendszer támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 26. cikke (2) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2013. december 13-án európai biztonsági stratégiát fogadott el, amely öt, az Unió előtt álló fő kihívást azonosított, melyek a következők: a terrorizmus, a tömegpusztító fegyverek elterjedése, a regionális konfliktusok, az államok összeomlása és a szervezett bűnözés. A hagyományos fegyverek, köztük a kézi- és könnyűfegyverek (SALW) tiltott gyártásának, átadásának és kereskedelmének, valamint túlzott felhalmozásának és ellenőrizetlen elterjedésének következményei központi fontosságúak ezen öt kihívás közül négy szempontjából. Ezek táptalajt biztosítanak a stabilitás hiányának a Szubszaharai Afrikában, a közel-keleten és a világ számos más régiójában, elmélyítve a konfliktusokat és aláásva a konfliktust követő békeépítést, ezáltal pedig súlyosan veszélyeztetve a békét és a biztonságot.
- (2) A Tanács a 2005. december 15–16-i ülésén elfogadta a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres tiltott felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelmet célzó uniós stratégiát (a továbbiakban: EU SALW-stratégia), amely meghatározza a kézi- és könnyűfegyverek területére vonatkozó uniós fellépés irányvonalait. A stratégia Afrikát a kézi- és könnyűfegyverek tiltott felhalmozása és elterjedése által leginkább érintett kontinensként azonosítja. Elismeri továbbá, hogy a kézi- és könnyűfegyverek átadásának a Szubszaharai Afrika térségében tapasztalt problémáját nem lehet elkülöníteni az áradóforrások problémájától, és kijelenti, hogy különös figyelmet kell fordítani azokra a módszerekre és eszközökre, amelyekkel a kézi- és könnyűfegyverek terjesztése történik Afrikában, beleértve a tiltott közvetítő kereskedelmet és szállítást is.
- (3) Az EU SALW-stratégia kimondja továbbá, hogy az Uniónak erősíteni és támogatnia kell a szankciók ellenőrzésének gépezetét, valamint támogatnia kell az exportellenőrzés megerősítését és a 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont⁽¹⁾ előmozdítását, többek között az átláthatóság javítását célzó intézkedések támogatásával.
- (4) A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló, 2001. július 20-án elfogadott ENSZ cselekvési program (a továbbiakban: az ENSZ cselekvési programja) keretében az ENSZ minden tagállama vállalta, hogy megelőzi a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmét vagy annak engedéllyel nem rendelkező átvevők részére történő eltérítését, valamint – különösen –, hogy az exportengedélyek iránti kérelmek elbírálásakor mérlegeli a kézi- és könnyűfegyverek illegális kereskedelmi forgalomba kerülésének a kockázatát.
- (5) 2005. december 8-án az ENSZ-közgyűlés elfogadta az államok számára a tiltott kézi- és könnyűfegyverek kellő időben történő és megbízható azonosítását és nyomon követését lehetővé tevő nemzetközi egyezményt.
- (6) A 2007-ben létrejött közös Afrika–EU stratégiai partnerség olyan cselekvési területként határozza meg a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének és túlzott felhalmozásának megakadályozását, ahol a fellépést kapacitások javítása, a hálózatépítés, az együttműködés és az információcsere révén kell megvalósítani.
- (7) Az ENSZ cselekvési programjáról 2012-ben tartott második felülvizsgálati konferencián az ENSZ minden tagállama újlag megerősítette elkötelezettségét a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megakadályozása iránt – beleértve annak az engedéllyel nem rendelkezők részére történő eltérítését is –, továbbá megerősítette az ENSZ cselekvési programban foglalt, az exportengedélyek iránti kérelmek elbírálásával kapcsolatos kötelezettségvállalásait is.
- (8) Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése 2013. április 2-án elfogadta a fegyverkereskedelmi szerződés szövegét. A szerződésnek az a célja, hogy a lehető legmagasabb szintű egységes nemzetközi előírásokat állapítson meg a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmének szabályozására, illetve a szabályozás javítására vonatkozóan, megelőzze és felszámolja a hagyományos fegyverek illegális kereskedelmét, valamint megelőzze azok eltérítését. Helyénvaló, hogy az Unió támogassa az ENSZ minden tagállamát a fegyverátadás ellenőrzésének hatékony végrehajtásában annak biztosítása érdekében, hogy a fegyverkereskedelmi szerződés hatálybalépésekor a lehető leghatékonyabb legyen, különösen annak 11. cikke végrehajtását illetően.
- (9) Az Unió ennél fogva finanszírozni kíván egy, a tiltott kézi- és könnyűfegyverekre, más tiltott hagyományos fegyverekre és mindezek lőszerreire vonatkozó globális jelentési rendszert, az ilyen fegyverek és lőszeres tiltott kereskedelme kockázatának csökkentése érdekében, hogy ezáltal hozzájáruljon a fent leírt célok teljesüléséhez,

⁽¹⁾ A Tanács 2008/944/KKBP közös álláspontja (2008. december 8.) a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról (HL L 335., 2008.12.13., 99. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az EU SALW-stratégia végrehajtása, valamint a béke és a biztonság előmozdítása érdekében a projekt keretében folytatott, az Unió által támogatandó tevékenységeknek a következő konkrét célok teljesítésére kell irányulniuk:

- az eltérített vagy illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverek, más eltérített vagy illegálisan értékesített hagyományos fegyverekre és mindezek lőszerreire vonatkozó, hozzáférhető és felhasználóbarát globális információkezelési rendszer („iTrace”) létrehozása annak érdekében, hogy a szakpolitikai döntéshozók, a hagyományos fegyverek ellenőrzésével foglalkozó szakértők és a hagyományos fegyverek kivételének ellenőrzésével foglalkozó tisztviselők részére releváns információkat biztosítson és lehetővé tegye számukra” hogy hatékony, bizonyítékokon alapuló stratégiákat és projekteket dolgozzanak ki a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszeri tiltott elterjedése ellen,
- helyszíni kutatások folytatása a konfliktus sújtotta területeken forgalomban lévő kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszeri felderítése érdekében, és minden összegyűjtött bizonyíték bevitelére az információkezelési rendszerbe,
- a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszeri átadására vonatkozó meglévő, szakpolitikai vonatkozású dokumentumok összegyűjtése a globális információkezelési rendszerben, beleértve a nemzeti fegyver-kiviteli jelentéseket, a hagyományos fegyverek ENSZ-nyilvántartását és a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmére vonatkozó ENSZ cselekvési program céljából készített országjelentéseket, a nemzeti, regionális és nemzetközi jogi okmányok szövegeit, az ENSZ szankcióellenőrzési csoportjai, civil társadalmi szervezetek és a nemzetközi híradási média által a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszeri tiltott átadásáról összeállított jelentések,
- az ismeretek bővítése a projekt eredményeiről való tájékoztatás, az iTrace céljának és az azzal végezhető műveletek a nemzetközi és nemzeti szakpolitikai döntéshozók, a hagyományos fegyverek ellenőrzésével foglalkozó szakértők és a fegyverkiviteli engedélyek megadásával foglalkozó hatóságok részére történő bemutatásával, valamint azon nemzetközi kapacitás javítása révén, amely egyrészt a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszeri tiltott elterjedésének nyomon követésére, másrészt a szakpolitikai döntéshozóknak a nemzetközi segítségnyújtás és együttműködés kiemelt területeinek azonosításában való támogatására, harmadrészt pedig, a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszeri eltérítése kockázatának csökkentésére irányul. Tájékoztatási kezdeményezések kidolgozására is sor kerül továbbá az iTrace rendszerbe bevihető információk gyűjtésére képes

egyénekkel és szervezetekkel folytatandó információmegosztás koordinálása és a velük létrehozandó fenntartható partnerségek kialakítása céljából,

- kulcsfontosságú szakpolitikai kérdéseket érintő jelentések készítése a helyszíni vizsgálatok révén nyert és az iTrace rendszerbe bevitt adatok alapján a nemzetközi figyelemre érdemes konkrét területekről, beleértve a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszeri tiltott kereskedelmének leggyakoribb mintáit, és a tiltott kereskedelem keretében értékesített fegyverek és lőszeres regionális eloszlását.

Az Unió pénzügyileg támogatja ezt a projektet, amelynek részletes leírását e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

- (1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője („főképviselő”) felelős.
- (2) Az 1. cikkben említett projekt technikai végrehajtását a Conflict Armament Research Ltd. (CAR) végzi.
- (3) A CAR a feladatait a főképviselő irányítása mellett végzi. A főképviselő ebből a célból megkötöti a szükséges megállapodásokat a CAR-ral.

3. cikk

- (1) Az 1. cikkben említett projekt végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 2 320 000 EUR. A projekt teljes becsült költségvetése 2 416 667 EUR, amelynek biztosítása a CAR-ral társfinanszírozásban történik majd.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeggel finanszírozott kiadásokat az Unió általános költségvetésére alkalmazandó eljárásoknak és szabályoknak megfelelően kell kezelni.
- (3) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi referenciaösszeg megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból megkötöti a szükséges megállapodást a CAR-ral. A megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy a CAR-nak biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak nagyságához mérten.
- (4) A Bizottság e határozat hatálybalépését követően a (3) bekezdésben említett megállapodás mihamarabbi megkötésére törekszik. Tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás során esetlegesen felmerülő nehézségekről, valamint a megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

- (1) A főképviselő a CAR által negyedévente készített rendszeres beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a jelentések képezik majd a Tanács általi értékelés alapját.
- (2) A Bizottság jelentést tesz az 1. cikkben említett projekt végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

- (1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.
- (2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodás megkötésének időpontját követően 24 hónappal hatályát veszti. Amennyiben azonban ezen időn belül a megállapodás megkötésére nem kerül sor, a határozat hat hónap elteltével veszti hatályát.

Kelt Brüsszelben, 2013. november 25-én.

a Tanács részéről

az elnök

D. PAVALKIS

MELLÉKLET

A kézi- és könnyűfegyverekre, más hagyományos fegyverekre és mindezek lőszerreire vonatkozó iTrace globális jelentési rendszer**1. A KKBP-támogatás háttere és indokai**

- 1.1. Ez a határozat a azon egymást követő tanácsi határozatokra épül, amelyek a kézi- és könnyűfegyverek és más hagyományos fegyverek eltérítése és tiltott kereskedelme által gyakorolt destabilizáló hatás elleni küzdeletről szólnak. A kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerreire tiltott kereskedelem révén történő elterjedése az egyik olyan fő tényező, amely aláássa az államok stabilitását és elmélyíti a konfliktusokat, és amely ennél fogva súlyosan veszélyezteti a békét és a biztonságot. Amint azt az EU SALW-stratégia is kimondja, továbbra is Afrika az a kontinens, amelyet a leginkább sújt a belső konfliktusok hatása, amelyeket tovább súlyosbít a kézi- és könnyűfegyverek (SALW) destabilizáló beáramlása. Az afrikai békefenntartó műveletek és fegyverembargók száma már önmagában is egyértelműen tanúsítja, hogy mekkora fenyegetést jelent az afrikai államokra nézve a kézi- és könnyűfegyverek, és más hagyományos fegyverek tiltott felhalmozódása és elterjedése. A világ más térségeit – beleértve Latin- és Közép-Amerika, Közép- és Kelet-Ázsia, a Balkán és a közel-kelet egyes részeit – hasonló módon szintén érinti a tiltott kézi- és könnyűfegyverek és más hagyományos fegyverek elterjedése.

A nemzetközi közösség jelenleg nem rendelkezik olyan megfigyelési és diagnosztikai kapacitással, amelynek megléte a tiltott kézi- és könnyűfegyverek, és más hagyományos fegyverek elterjedése elleni küzdelem érdekében létfontosságú lenne. Ez három egymáshoz kapcsolódó tényezőtől ered. Ezek közül az egyik az, hogy a hagyományos fegyverek tiltott kereskedelmének nagy része szárazföldön és konfliktus sújtotta területeken zajlik, ahol a helyszíni megfigyelés ritka. A második tényező az, hogy a meglévő megfigyelési kapacitás csak lazán kapcsolódik az ENSZ szankció-ellenőrzési csoportjaihoz, békefenntartó misszióihoz, valamint a nem kormányzati szervezetekhez, amelyek egymástól viszonylag elszigetelten folytatják tevékenységüket, és a tőlük származó információk nem egységesek. A harmadik tényező pedig az, hogy a korlátozott és koordinálatlan megfigyelés nem biztosítja a szakpolitikai döntéshozók számára az ahhoz szükséges információkat, hogy a hagyományos fegyverek elterjedése ellen hatékony szakpolitikákat dolgozzanak ki.

E határozat célja, hogy a szakpolitikai döntéshozók, a fegyverzet-ellenőrzési szakértők és a fegyverkivitel ellenőrzésével foglalkozó tisztviselők számára szisztematikusan összeállított, releváns információkat biztosítsanak, amelyek lehetővé teszik a számukra, hogy a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerreire tiltott elterjedése ellen hatékony, bizonyítékokon alapuló stratégiákat dolgozzanak ki a nemzetközi és a regionális biztonság javítása érdekében. Ily módon támogatni fogja őket abban, hogy egy sikeres, reagálás-orientált stratégiát megfelelő megelőző fellépéssel kombináljanak az illegális kereslet és kínálat elleni küzdelem, valamint a harmadik országokban a hagyományos fegyverek hatékony ellenőrzésének biztosítása érdekében.

- 1.2. Ez a határozat rendelkezik egy olyan nyilvánosan hozzáférhető online rendszer létrehozásáról, amely nyomon követi a tiltott kézi- és könnyűfegyvereket, más hagyományos fegyvereket és mindezek lőszerreire, konkrét fegyvertípusokra, szállítóokra, átadókra és illegális átvevőkre szűkítve azokat (iTrace). Mivel az iTrace a konfliktus sújtotta régiókra összpontosít, olyan globális jelentési rendszerként fog szolgálni, amely lehetővé teszi a nemzeti kormányok számára, hogy nyomon kövessék a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerreire tiltott kereskedelmét, és felismerjék az eltérítés eseteit. Ez lesz az első olyan globális rendszer, amellyel szisztematikusan nyomon követhető a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerreire tiltott kereskedelme, és amely ennél fogva elő fogja segíteni olyan megfelelő intézkedések azonosítását, amelyekkel csökkenthető azok eltérítésének és tiltott kereskedelmének kockázata. A fegyverkereskedelmi szerződés hatálybalépését követően segíteni fogja a szerződés végrehajtásának a nyomon követését is, átfogó információkat nyújt a szerződés végrehajtása felülvizsgálatának támogatásához, továbbá erősíti a nemzeti kormányok azon kapacitását, hogy előre jelezzék a fegyverkiviteli engedélyekkel kapcsolatos határozataik hatását.

A határozat rendelkezik arról, hogy kifinomult információkezelési szoftvert kell alkalmazni, teljes mértékben kereshető online portált kell kifejleszteni a tiltott fegyverátadások térinformatikai leképezése céljából, valamint ki kell dolgozni a helyszíni vizsgálatok programját, amelyek révén az iTrace a tiltott fegyverátadásokra vonatkozó, valós idejű bizonyítékokkal tölthető meg. A határozat kimondja azt is, hogy át kell tekinteni és ellenőrizni kell a tiltott fegyverkereskedelmre vonatkozó meglévő bizonyítékokat, és ezeket fel kell majd tölteni az iTrace-be.

2. Általános célkitűzések

Az alábbiakban leírt fellépés támogatni fogja a nemzetközi közösséget a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerreire eltérítésének és tiltott kereskedelmének destabilizáló hatása elleni küzdelemben. A szakpolitikai döntéshozók, a fegyverzet-ellenőrzési szakértők és a fegyverkivitel ellenőrzésével foglalkozó tisztviselők számára releváns információkat biztosít majd, amelyek lehetővé teszik a számukra, hogy a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerreire tiltott elterjedése ellen hatékony, bizonyítékokon alapuló stratégiákat dolgozzanak ki a nemzetközi és a regionális biztonság javítása érdekében. A fellépés konkrétan a következőket fogja biztosítani:

- a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerreire tiltott kereskedelmével kapcsolatos ENSZ cselekvési program végrehajtásának hatékonyabb nyomon követéséhez szükséges konkrét információk a hagyományos fegyverek tiltott kereskedelmére vonatkozóan;
- a nemzetközi nyomonkövetési egyezmény végrehajtásának erősítéséhez szükséges konkrét információk;
- olyan konkrét információk, amelyek alapján nyomon követhetők a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerreire konfliktus sújtotta régiókba vagy nemzetközi terrorszervezetek részére történő szállításában érintett főbb útvonalak és szervezetek, valamint amelyek a nemzeti jogi eljárások támogatásához bizonyítékot nyújtanak a tiltott kereskedelemben részt vevő csoportokról és egyégekről;

- d) az ENSZ releváns szervei, missziói és egyéb nemzetközi szervezetek közötti együttműködés javításának a lehetősége a kézi- és könnyűfegyverek, és más hagyományos fegyverek nyomon követése és a meglévő nyomkövetési mechanizmusok – köztük az INTERPOL iARMS – támogatása céljából történő közvetlen információnyújtás területén;
- e) a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai eltérítése és tiltott kereskedelme elleni hatékony küzdelem érdekében folytatott nemzetközi együttműködés és segítségnyújtás kiemelt területeinek – például a készletek biztonságával és/vagy a határigazgatással kapcsolatos projektek finanszírozása – azonosítását szolgáló releváns információk;
- f) egy olyan mechanizmus, amely a fegyverkereskedelmi szerződés hatálybalépését követően elősegíti annak végrehajtását, különösen az átadott hagyományos fegyverek eltérítésének felderítését, valamint segíti a kormányokat abban, hogy megbecsüljék az eltérítés kockázatát a hagyományos fegyverek kivitelét megelőzően, különösen a beszerző országon belüli eltérítés vagy a kedvezőtlen feltételek mellett végrehajtott újrakivitel kockázatát.

3. A projekt hosszú távú fenntarthatósága és eredményei

A fellépés tartós keretet hoz létre a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai tiltott elterjedésének hosszú távú nyomon követése céljából. Várhatóan lényegesen javítja a fegyverekkel kapcsolatos meglévő információkat és jelentős mértékben támogatja a hagyományos fegyverekre vonatkozó hatékony fegyverzet-ellenőrzési és fegyverkivitel-ellenőrzési szakpolitikák célzott kidolgozását. Konkrétan a projekt:

- a) olyan információkezelési rendszert hoz létre, amely biztosítja a tiltott hagyományos fegyverekre vonatkozó adatok hosszú távú (legalább tíz éven át tartó) gyűjtését és elemzését;
- b) a hagyományos fegyverek ellenőrzéséért felelős szakpolitikai döntéshozók és az ezzel foglalkozó szakemberek számára eszközt biztosít hatékonyabb stratégiák, valamint a segítségnyújtás és együttműködés kiemelt területeinek meghatározásához (pl. létrehozandó vagy megerősítendő szubregionális vagy regionális együttműködési, koordinációs és információmegosztási mechanizmusok azonosítása révén, nem biztonságos nemzeti készletek, illegális átadási útvonalak, gyenge határellenőrzés és elégtelen bűnüldözési kapacitások azonosítása révén);
- c) beépített rugalmassággal rendelkezik majd szakpolitikai szempontból releváns információk gyűjtésére, tekintet nélkül a gyorsan változó szakpolitikai követelményekre;
- d) lényegesen javítja a nemzetközi fegyverzet-megfigyelési szervezetek és egyének hatékonyságát azáltal, hogy folyamatosan bővülő körű információ-megosztási mechanizmust biztosít.

4. A fellépés leírása

- 4.1. 1. projekt: a fegyverek nyomon követését szolgáló iTrace globális információkezelési rendszer és online leképezési portál létrehozása.

4.1.1. A projekt célja

A projekt keretében az eltérített vagy illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverekre, más hagyományos fegyverekre és mindezek lőszerai vonatkozó információk feldolgozásához, validálásához és feltérképezéséhez szükséges szoftver kerül kidolgozásra. A *Dfuze információkezelési rendszert* – amelyet már számos nemzeti rendőrségi és hírszerzési szerv használ – alkalmassá fogják tenni fegyverekre vonatkozó információk feldolgozására. A rendszer lehetővé fogja tenni a szervezeti hálózatelemzést a terror- és bűnszervezetek tiltott fegyver-kereskedési tevékenységeinek nyomon követése céljából, a pénzügyi kapcsolódásokat is beleértve. Sor fog kerülni a Dfuze rendszer térinformatikai funkcióinak messzemenő felülvizsgálatára, hogy az iTrace kereshető, nyilvánosan hozzáférhető online nyilvántartási portálként működhessen és kapcsolódó letöltési funkciókkal rendelkezzen.

4.1.2. Projekttevékenységek

E projekt keretében a következő tevékenységekre fog sor kerülni:

- a) a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai nyomon követését szolgáló iTrace globális információkezelési rendszer és online nyilvántartási portál működéséhez szükséges szerver, valamint számítástechnikai és hálózati infrastruktúra beszerzése;
- b) a Dfuze információ-kezelési rendszer beszerzése és átalakítása, különösen az adatbeviteli mezők újrakategorizálása és az iTrace online nyilvántartási portáljának létrehozása.

4.1.3. A projekt eredményei

A projekt:

- a) lehetővé fogja tenni az online felhasználók számára, hogy rákeressenek a világ egy adott helyszínére, országára, régiójára vagy kontinensére;
- b) azonosítja az adott helyszínen, országban, régióban vagy kontinensen eltérített vagy illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyvereket, más hagyományos fegyvereket és mindezek lőszerait, és azokra vonatkozóan látható bizonyítékkal szolgál;
- c) online világtérképen ábrázolja az átadás pontos időpontját, a tiltott szállítás útvonalát és a tiltott kereskedelmet folytatókat a több ezer illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyver és mindezek lőszerai közül minden egyes darab esetében;

- d) biztosítja hasonló esetek (ugyanazon típusú, ugyanazon gyártási országból vagy gyártási szériából származó kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek vagy mindezek lőszerai) automatikus visszakeresését és ezek feltüntetését egy online világtérképen a fellelési helyükkel együtt;
- e) azonosítja és leképezi az eltérített vagy illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai típusai, illetve a tiltott kereskedelemmel foglalkozó nemzetközi szervezetek közötti kapcsolódásokat;
- f) átfogó jelentéseket generál (pl. egy adott országban az eltérítés mértékéről vagy az eltérített hagyományos fegyverek eredetéről) pdf formátumban;
- g) országonként és globálisan megjeleníti a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai átadására vonatkozó meglévő, szakpolitikai vonatkozású dokumentumokat, beleértve a következőket: nemzeti fegyverkiviteli jelentések, a hagyományos fegyverek ENSZ-nyilvántartása és a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmére vonatkozó ENSZ cselekvési program céljából készített országjelentések; a releváns nemzeti, regionális és nemzetközi jogi eszközök szövege; az ENSZ szankcióellenőrzési csoportjai, civil társadalmi szervezetek és a nemzetközi híradási média által a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai tiltott átadásáról összeállított, jelentések;
- h) tökéletesen kapcsolódik az INTERPOL iARMS rendszeréhez, ami lehetővé fogja tenni az INTERPOL számára, hogy összehasonlítsa az iArms rendszerbe bevitt, bűncselekmények elkövetéséhez használt fegyvereket a konfliktusok során használt fegyverekről az iTrace rendszerben lévő információkkal;
- i) előre meghatározott formátumú kockázatelemzési jelentéseket készít a hagyományos fegyverek ellenőrzésével foglalkozó szakértők abbani támogatása céljából, hogy meghatározzák a fejlesztés, a segítségnyújtás és az együttműködés kiemelt területeit, valamint a fegyverkiviteli engedélyek megadásával foglalkozó nemzeti hatóságoknak a konkrét eltérítési kockázatok felismerésében való segítése céljából.

4.1.4. Projekt-végrehajtási mutatók

A projekt keretében díjmentes, nyilvános hozzáférésű online leképezési rendszer jön létre, amelyben a potenciális kedvezményezetteknek semmilyen korlátozás nem vonatkozik.

4.1.5. A projekt kedvezményezettjei

Tartalommal való megtöltése után (lásd a 4.2. és a 4.3. szakaszt) az iTrace átfogó információkat nyújt kifejezetten, de nem kizárólag a következők számára: a fegyverzetellenőrzéssel foglalkozó nemzeti szakpolitikai döntéshozók, a fegyverkiviteli engedélyek megadásával foglalkozó ügynökségek, regionális és nemzetközi szervezetek (köztük az ENSZ szankcióellenőrzéssel foglalkozó csoportjai és békefenntartó missziói, az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala [UNODC], a Leszerelési Ügyek Hivatala [UNODA] és az INTERPOL), nem kormányzati kutatószervezetek (köztük a bonni Nemzetközi Atalakítási Központ [BICC], a békével kapcsolatos kutatást és tájékoztatást végző csoport [GRIP], a stockholmi Nemzetközi Békekutató Intézet [SIPRI] és a kézi- és könnyűfegyverek kutatásával foglalkozó szervezet), érdekképviselői szervezetek (köztük az Amnesty International és a Human Rights Watch), valamint a nemzetközi híradási médiumok.

- 4.2. 2. projekt: Az iTrace rendszernek a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai eltérítésére és tiltott értékesítésére vonatkozó, valós idejű, dokumentumalapú bizonyítékokkal és egyéb releváns információkkal való feltöltéséhez szükséges helyszíni vizsgálatok és visszamenőleges kutatások.

4.2.1. A projekt célja

A projekt keretében helyszíni kutatásra fog sor kerülni a konfliktus sújtotta területeken forgalomban lévő kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai felderítése érdekében. A projekt kísérleti kezdeményezés, amelynek célja, hogy megerősítse az iTrace rendszer hasznosságát a Szubszaharai Afrika perem-országaiban eltérített és illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverekre és mindezek lőszeraiire vonatkozó naprakész információk előállítására révén. A projekt számos, az Unió tagállamai számára különös aggodalomra okot adó országra fog kiterjedni, például a Közép-Afrikai Köztársaságra, Líbiára, Malira, Nigerre, Dél-Szudánra, Szudánra és Szomáliára. Ezenkívül a projekt keretében visszamenőleges kutatásra fog sor kerülni annak érdekében, hogy a releváns átadásokra vonatkozóan az iTrace rendszert ellenőrzött, valós, a CAR-tól eltérő szervezetektől származó információkkal lehessen megtölteni.

4.2.2. Projekttevékenységek

E projekt keretében a következő tevékenységekre fog sor kerülni:

- a) szakképzett fegyverszakértők kiküldése a Szubszaharai Afrika peremállamaiban fennálló fegyveres konfliktusok során visszaszerzett, illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverek, más illegálisan értékesített hagyományos fegyverek, mindezek lőszerai és kapcsolódó anyagok helyszíni elemzése céljából;
- b) az illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverek, más illegálisan értékesített fegyverekre, mindezek lőszeraiire és felhasználóikra vonatkozó dokumentumszerű bizonyítékok elemzése, áttekintése és ellenőrzése, beleértve többek között az alábbiakat: a fegyverekről, alkatrészeikről, valamint belső és külső jelöléseikről készült fényképek; a csomagolás; a kapcsolódó szállítási dokumentáció és a helyszíni vizsgálatok eredményei (felhasználók, szállítók és szállítási útvonalak);

- c) a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerai átadására vonatkozó, a CAR-tól eltérő szervezetek által összegyűjtött közelmúltbeli bizonyítékok áttekintése és ellenőrzése, beleértve az ENSZ szankcióellenőrzési csoportjai, civil társadalmi szervezetek és a nemzetközi híradási média által készített jelentéseket;
- d) minden összegyűjtött és áttekintett bizonyíték feltöltése az iTrace információ-kezelési rendszerbe és online leképezési portálra;
- e) helyi partnerek azonosítása és támogatása annak érdekében, hogy a javasolt fellépés időtartama alatt és után tartósan biztosított legyen az iTrace céljait szolgáló adatgyűjtés;
- f) kapcsolattartás az uniós tagállamok kormányaival a nemzeti kapcsolattartók és egy koordinációs mechanizmus előzetes meghatározása érdekében, a CAR által végzett vizsgálatok körének pontos meghatározása, valamint az esetleges érdekütközések enyhítése érdekében, még a CAR vizsgálatainak megkezdése előtt.

A projekt végrehajtása fokozatosan fog történni, az iTrace-projekt teljes kétéves időtartama alatt.

4.2.3. A projekt eredményei

A projekt keretében az alábbiakra fog sor kerülni:

- a) a Szubszaharai Afrika peremországainak konfliktus sújtottan régióiban eltérített vagy illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverekre, más hagyományos fegyverekre és mindezek lőszerreire vonatkozó fizikai bizonyítékok helyszíni dokumentálása;
- b) a CAR és a CAR-tól eltérő szervezetek által az eltérített vagy illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverekről, más hagyományos fegyverekről és mindezek lőszerreiről a régiók mindegyikében gyűjtött bizonyítékok alapján az illegális értékesítés eseteinek ellenőrzése és feldolgozása;
- c) konkrét vizuális bizonyítékok biztosítása az eltérített vagy illegálisan értékesített kézi- és könnyűfegyverekre, más hagyományos fegyverekre és mindezek lőszerreire vonatkozóan, ideértve az egyes tételekről, sorozatszámokról, gyári jelölésekről, dobozokról, csomagolási listákról, szállítási dokumentumokról és végfelhasználói tanúsítványokról készült fényképeket;
- d) szöveges beszámoló készítése a tiltott tevékenységekről, többek között a szállítási útvonalakról, az eltérítésben vagy tiltott átadásban érintett szereplőkről, valamint a tiltott tevékenységeket elősegítő tényezők (például a készletek nem hatékony kezelése, az elégtelen biztonsági szint, valamint a szándékos, államilag szervezett tiltott szállítási hálózatok) értékelése;
- e) az előbbieken említett információk feltöltése az iTrace információ-kezelési rendszerbe és online leképezési portálra, majd azok teljes körű nyilvánossá tétele.

4.2.4. Projekt-végrehajtási mutatók

Az iTrace információ-kezelési rendszerbe és online leképezési portálra feltöltendő bizonyítékok gyűjtése céljából a kétéves időtartam alatt megvalósítandó legfeljebb 30 helyszíni kiküldetés (beleértve szükség esetén a meghosszabbított kiküldetéseket is) a.

4.2.5. A projekt kedvezményezettjei

A kedvezményezettek teljes listája a fenti 4.1.5. szakaszban található, és az e határozatban felsorolt valamennyi projekt esetében azonos.

4.3. 3. projekt: Az érdekeltek tájékoztatása és nemzetközi koordináció

4.3.1. A projekt célja

Az iTrace előnyeinek bemutatása a nemzetközi és nemzeti szakpolitikai döntéshozók, a hagyományos fegyverek ellenőrzésével foglalkozó szakértők és a fegyverkiviteli engedélyek megadásával foglalkozó hatóságok számára, továbbá tájékoztatási kezdeményezések kidolgozása az iTrace rendszerbe beviteli információk gyűjtésére képes egyénnel és szervezetekkel folytatandó információmegosztás koordinálása és a velük létrehozandó fenntartható partnerségek kialakítása céljából,

4.3.2. Projekttevékenységek

E projekt keretében a következő tevékenységekre fog sor kerülni:

- a) a CAR személyzete által tartott tájékoztatók két, Brüsszelben megrendezésére kerülő konferencián. A személyzet által tartott tájékoztatók célja az iTrace bemutatása, különös hangsúlyt helyezve a következőkre: 1. a rendszer konkrét előnyei az ENSZ cselekvési program és a fegyverkereskedelmi szerződés végrehajtásának nyomon követéséhez nyújtott segítség szempontjából; 2. hasznossága a nemzetközi segítségnyújtás és együttműködés kiemelt területeinek azonosítása szempontjából; valamint 3. hasznossága kockázatértékelési profilalkotási mechanizmusként a fegyverkiviteli engedélyek megadásával foglalkozó hatóságok számára;
- b) a CAR személyzete által tartott tájékoztatók számos nemzetközi (az Unió, az ENSZ, az EBESZ és a regionális szervezetek – köztük az Afrikai Unió, a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége [ECOWAS] és az Afrikai Nagy Tavak régiójában, valamint az Afrika szarva és a határos államok területén működő, a kézi- és könnyűfegyverek regionális központja [RECSA] – által rendezett) konferencián. A személyzet által tartott tájékoztatók célja egyrészt, hogy bemutassák az iTrace-t a szakpolitikai döntéshozóknak, másrészt, hogy ösztönözzék tartós partnerségek kialakítását olyan egyénnel és szervezetekkel, akik, illetve amelyek képesek az iTrace-rendszerbe feltölthető információk gyűjtésére, valamint hogy segítsék a szakpolitikai döntéshozókat a nemzetközi segítségnyújtás és együttműködés kiemelt területeinek azonosításában.

A projekt végrehajtására az iTrace-projekt teljes kétéves időtartama alatt fog sor kerülni.

4.3.3. A projekt eredményei

A projekt keretében az alábbiakra fog sor kerülni:

- a) az iTrace hasznosságának bemutatása olyan nemzeti és nemzetközi szakpolitikai döntéshozók számára, akik a kézi- és könnyűfegyverek és más hagyományos fegyverek ellenőrzésére és a fegyver kivitel ellenőrzése vonatkozó megállapodások (az ENSZ cselekvési program és a fegyverkereskedelmi szerződés) végrehajtásán és azok végrehajtásának értékelésén munkálkodnak;
- b) olyan releváns információk biztosítása, amelyek segítik a szakpolitikai döntéshozókat és a hagyományos fegyverek ellenőrzésével foglalkozó szakértőket a nemzetközi segítségnyújtás és együttműködés kiemelt területeinek azonosításában és az ezen fegyverek elterjedése elleni küzdelmet hatékonyan szolgáló stratégiák kidolgozásában;
- c) mélyreható információk nyújtása a fegyver kiviteli engedélyek megadásával foglalkozó hatóságok számára az iTrace-ről és annak hasznosságáról a kockázatelemzés szempontjából, valamint lehetőség biztosítása a visszajelzésre és a rendszer javítására;
- d) a kézi- és könnyűfegyverek és más hagyományos fegyverek ellenőrzésével foglalkozó, a hagyományos fegyverek és azok lőszerrel eltérítésének és tiltott értékesítésének helyszíni kivizsgálásában részt vevő szakértők egyre bővülő hálózatának továbbépítése;
- e) a nyilvánosság ismereteinek bővítése azt illetően, hogy a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerrel nyomon követése eszköze lehet az ENSZ cselekvési program, a fegyverkereskedelmi szerződés, továbbá más nemzetközi és regionális fegyverzet-ellenőrzési és fegyver kivitel-ellenőrzési eszközök végrehajtásának.

4.3.4. Projekt-végrehajtási mutatók

Legfeljebb 12, a CAR személyzetének részvételével zajló konferencia, amelyek közül kettőre Brüsszelben fog sor kerülni. Minden konferencián sor fog kerülni az iTrace bemutatására. A zárójelentés tartalmazni fogja a konferencia napirendjét és rövid összefoglalását.

4.3.5. A projekt kedvezményezettjei

A kedvezményezettek teljes listája a fenti 4.1.5. szakaszban található, és az e határozatban felsorolt valamennyi projekt esetében azonos.

4.4. 4. projekt: iTrace szakpolitikai jelentések

4.4.1. A projekt célja

A projekt keretében jelentések készítése kulcsfontosságú szakpolitikai kérdésekről a helyszíni vizsgálatok során generált és az iTrace rendszerbe feltöltött adatok alapján. A jelentések célja felhívni a figyelmet nemzetközi aggodalomra okot adó, konkrét kérdésekre, többek között a kézi- és könnyűfegyverek, más hagyományos fegyverek és mindezek lőszerrel tiltott kereskedelmének fontosabb mintáira, az illegálisan értékesített fegyverek és lőszerrel regionális eloszlására, valamint a kiemelt nemzetközi figyelmet érdemlő területekre.

4.4.2. Projekttevékenységek

Négy iTrace-jelentés összeállítását, felülvizsgálatát, szerkesztését és közzétételét eredményező, mélyreható elemzés.

4.4.3. A projekt eredményei

A projekt keretében az alábbiakra fog sor kerülni:

- a) négy jelentés elkészítése, melyek mindegyike egy-egy különálló, nemzetközi aggodalomra okot adó kérdéssel foglalkozik;
- b) az iTrace keretében készült szakpolitikai jelentések megküldésének biztosítása minden uniós tagállam számára;
- c) célzott tájékoztatási stratégia kidolgozása a lehető legnagyobb globális lefedettség biztosítása érdekében;
- d) a fellépés tartós láthatóságának biztosítása a szakpolitikai küzdőtéren és a nemzetközi híradási médiában, többek között a következők révén: a tiltott fegyverekre vonatkozó, aktualitással bíró információk közzététele; szakpolitikai szempontból releváns elemzés készítése az aktuális fegyverzet-ellenőrzési folyamatok támogatása céljából, valamint a jelentések olyan módon történő elkészítése, hogy azok a lehető legnagyobb mértékben felkeltsék a nemzetközi híradási média érdeklődését.

4.4.4. Projekt-végrehajtási mutatók

Négy online iTrace szakpolitikai jelentés, melyek elkészítésére a javasolt fellépés időtartama alatt fog sor kerülni, és amelyeket világszerte közzétesznek.

4.4.5. A projekt kedvezményezettjei

A kedvezményezettek teljes listája a fenti 4.1.5. szakaszban található, és az e határozatban felsorolt valamennyi projekt esetében azonos.

5. Helyszínek

Az 1. projekt helyszíne az Egyesült Királyság. Tudatában vagyunk annak, hogy a szükséges eredmények eléréséhez nem helyettesíthető helyszíni vizsgálatokra van szükség, és ezért a 2. projekt keretében a hagyományos fegyverek szakértőinek széles körét kell majd telepíteni a Szubszaharai Afrika peremországaiba. Ezen telepítések értékelése eseti alapon fog történni, tekintettel az információk biztonságosságára, hozzáférhetőségére és rendelkezésre állására. A (CAR) már felvette a kapcsolatot a Szubszaharai Afrika több érintett peremországával, illetve már projekteket hajt ott végre. A 3. projekt végrehajtása világszerte megrendezett nemzetközi konferenciák keretében történik majd, a projekt lehető legnagyobb mértékű láthatóságának biztosítása érdekében. A 4. projekt megvalósítására az Egyesült Királyságban kerül sor.

6. Időtartam

A projektek becsült teljes időtartama 24 hónap.

7. Végrehajtási szerv és uniós láthatóság

- 7.1. E határozat technikai végrehajtása a CAR feladata lesz. A CAR a feladatait a főképvisező irányítása mellett végzi majd

A CAR a fegyverzet vizsgálatával foglalkozók azon növekvő hálózatából emelkedett ki, amely 2006 óta úttörő a hagyományos fegyverek és lőszer azonosítása és nyomon követése terén. Az ENSZ rendszerén kívül ez az egyetlen szervezet, amely kizárólag a hagyományos fegyverek, lőszer és kapcsolódó felszerelések helyszíni azonosításával és nyomon követésével foglalkozik a napjainkban zajló fegyveres konfliktusok során, és működési köre jóval kiterjedtebb az ENSZ nyomonkövetési csoportjainak működési körénél, mivel ez utóbbiak csak szankciók hatálya alá tartozó államokkal foglalkoznak.

Műveleti szakosodottabbak a jelenleg működő, fegyverzetellenőrzéssel foglalkozó nem kormányzati szervezetek – például a BICC, a GRIP, a SIPRI és a kézi- és könnyűfegyverekről szóló felmérés (SAS) – műveleteinél. A CAR a fent említett szervezetekkel konzultálva jött létre⁽¹⁾, és pótolja az azok kutatási és elemzési tevékenységeinek terén tapasztalható jelentős hiányt, amely amiatt áll fenn hogy e szervezetek jellemzően vagy makroszintű kutatások végzésére (kereskedelmi statisztikák elemzése és a tiltott kereskedelemmel kapcsolatos statisztikák gyűjtése harmadik felektől) vagy konkrét országokra irányuló „középszintű” kutatások végzésére (gyakran a fegyveres erőszakra is kiterjedő, nem kifejezetten a fegyverekre összpontosító kutatások) összpontosítanak.

E szervezetekkel szemben a CAR kizárólag fegyverek helyszíni azonosításával és nyomon követésével foglalkozik. Az egyedi esetek tanulmányozására irányuló megközelítés, valamint az ennek végrehajtásához szükséges technikai kapacitás lényeges a hagyományos fegyverek konfliktus sújtott országokba és országokon belül történő eltérítésének átfogó leképezéséhez, mivel ezt a jelenséget a nemzetközi közösség jelenleg nem követi nyomon kellően. Ebből a célból a CAR olyan kis vizsgálócsoportokat küld konfliktus által sújtott területekre, melyek tagjai legalább tízéves fegyverszakértői tapasztalattal rendelkeznek, és amelyek feladata a tiltott fegyverek helyszíni vizsgálata és dokumentálása. A CAR ezenkívül segíti, koordinálja és ellenőrzi az ENSZ szankcióellenőrzési csoportjai, az ENSZ missziók személyzete, az újságírók és a független kutatók által a helyszínen végzett vizsgálatokat.

Kizárólag ezen kulcsképeségek megléte révén lehetséges azokat a részletes, fegyverekre vonatkozó információkat összegyűjteni, amelyek szükségesek egy olyan, a tiltott kézi- és könnyűfegyverekre és más hagyományos fegyverekre vonatkozó globális jelentési rendszer tartalommal való megtöltéséhez, mint az iTrace.

- 7.2. Az Unió láthatósága

A CAR megfelelő intézkedéseket tesz annak a ténynek népszerűsítésére, hogy a projektet az Európai Unió finanszírozta. Az ilyen intézkedéseket a Bizottság által létrehozott és közzétett, az Európai Unió külügyi tevékenységeinek kommunikációs és láthatósági kézikönyvében foglaltaknak megfelelően kell megtenni.

A CAR így biztosítani fogja az uniós hozzájárulás láthatóságát megfelelő márkaépítés és tájékoztatás útján, hangsúlyozva az Unió szerepét, biztosítva az uniós intézkedések átláthatóságát, és növelve a határozat okainak, a határozathoz nyújtott uniós támogatásnak és e támogatás eredményeinek az ismertségét. A projekt keretében készült anyagokon jól látható helyen fel kell tüntetni az Unió zászlaját, a zászló helyes használatára és reprodukciójára vonatkozó uniós iránymutatásoknak megfelelően.

8. Jelentéstétel

A CAR rendszeresen, negyedévente jelentést készít.

(1) A CAR mélyreható konzultációkat folytatott a BICC-vel, a GRIP-pel, a SAS-szal és a SIPRI-vel az iTrace projekt koncepciójának kidolgozása alatt. Mind a négy szervezet kijelenti, hogy a) nem rendelkeznek az ilyen típusú projektek végzéséhez szükséges technikai kapacitással; b) ilyen típusú projektek végzése a kutatási programjuk radikális átalakítását és szakértők felvételét tenné szükségessé; valamint hogy c) az iTrace nagyban támogatná a kutatásaikat azáltal, hogy egy hiányzó, helyszíni vizsgálatokon alapuló leképezési komponenszt biztosít a fegyverkereskedelem jelenlegi, „távolról történő” nyomon követésének kiegészítéseként.